

Čís. 12883.

Exekuce k zajištění na majetková práva zapsaná v pozemkových knihách, která nenáleží k pohledávkám, pokud nejsou jinak vyloučena z exekuce, se děje záznamem zástavního práva v pozemkové knize.

(Rozh. ze dne 6. října 1933, R I 920/33.)

K zajištění peněžitých pohledávek za Karlem W-em povolil s o u d první stolice exekuci vnuceným zřízením záznamu zástavního práva na právech, váznoucích na nemovitostech pro Karla W-a, a to na služebnosti bytu, na služebnosti výměnku a na právu požívacím. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Podle § 13 knih. zák. a § 88 ex. ř. jest exekuce vkladem a záznamem práva zástavního na služebnost bydlení, služebnost výměnku a právo požívací pro Karla W-a nepřípustná a lze na práva ta jakožto na jiná práva majetková vésti exekuci jen podle předpisů § 331 a násl. ex. ř., exekuční návrh však takovou exekuci nenavrhuje a tudíž nevyhovuje předpisům exekučního řádu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu, avšak jen co do exekuce na služebnost výměnku, a to s výhradou § 330 ex. ř. a na právo požívací s tím, že zajištění týká se částky 10.000 Kč a útrat.

D ů v o d y:

Již v rozhodnutí čís. 10.302 sb. n. s. bylo dovedeno, že zabavení knihovně zajištěného práva požívacího děje se vkladem zástavního práva v pozemkové knize a že tomuto postupu nebrání ani předpis § 4 ani 13 knih. zákona. Pro stručnost se poukazuje k důvodům tam uvedeným. Totéž platí obdobně i pro exekuci k zajištění, která se provede knihovním záznamem zástavního práva, jak bylo vymáhající věřitelkou žádáno. Protože pak obdobně platí totéž, co bylo řečeno o právu požívacím, i o jiných právech majetkových v pozemkových knihách zapsaných, která nenáleží k pohledávkám, pokud jinak nejsou z exekuce vyloučena, nebylo lze přisvědčiti rekursnímu soudu, který za důvod zamítnutí návrhu uplatňoval jediné závady s hlediska § 13 knih. zák. a § 88 ex. ř., takže bylo usnesení soudu první stolice obnoviti a to s výhradou § 330 ex. ř. a v omezeném rozsahu podle rozsahu dovolacího rekursu a s vyloučením exekuce na služebnost bytu, která nepodléhá exekuci, jsouc právem čistě osobním. Zápověď ve smyslu § 331 ex. ř. má soud exekuci povolující vydati k návrhu vymáhajícího věřitele, kterýž návrh však v exekuční žádosti obsažen nebyl.

Čís. 12884.

Podle čl. I, 1 úmluvy s Itálií o vykonatelnosti rozsudků ve věcech občanských a obchodních ze dne 6. dubna 1922 čís. 127 sb. z. a n. na rok 1926, nemá soud povolující exekuci na základě exekučního titulu

vydaného v Itálii jen zkoumati, zda věc patřila skutečně na spornou cestu soudní a nikoliv snad před správní úřady, nýbrž musí zkoumati, zda věc směla býti zahájena u italského soudu podle pravidel o příslušnosti platných v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 6. října 1933, R I 921/33.)

Soud první stolice povolil exekuci na základě rozsudku soudu v Tridentu. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Navržená exekuce neměla býti povolena, ježto nebyl splněn požadavek § 80 čís. 1 ex. ř. Vymáhající strana opřela příslušnost soudního dvora v Trentu o to, že smlouva měla býti splněna ve Vezzanu a že tudíž soud v Trentu byl příslušný jako soud splniště. Podle § 88 j. n. mohou býti žaloby tam uvedené podány u soudu toho místa, na kterém smlouva podle dohodnutí stran má býti splněna žalovaným; tato úmluva musí býti prokázána listinou. Vymáhající strana nepředložila takovouto listinu, ježto prý listinný důkaz byl již proveden ve sporu. Z rozsudků královského civil. a trest. dvora v Trentu ze dne 5. května 1931 a král. odvolacího soudu v Trentu ze dne 27. listopadu 1931 nevychází však najevo, že se strany — třeba ústně — dohodly o tom, že smlouva má býti splněna ve Vezzanu, a že o tom předložily listinný důkaz. Soudní dvůr v Trentu prohlásil se za příslušna, ježto usoudil z toho, že se žalovaný, nynější povinný, ve svém dopise z 30. srpna 1929 zavázal, že zašle žalobci žádané placení a konto a saldo, jakmile obdrží zboží, a že skutečně zaslal žalobci nejdříve 5.000 a později 10.000 lir, že stalo se Vezzano, kde žalovaný měl zaplatiti kupní cenu, splništěm. Avšak neprávem. Žalovaný, nynější povinný, měl již podle zákona povinnost, zaslati kupní cenu na své riziko a útraty do sídla věřitelova, t. j. vymáhajícího věřitele a, i kdyby se byl k tomu skutečně zavázal, nebylo by tím nic změněno na splništi jinak smluveném nebo zákonném. Nezáleží na tom, kde trhová smlouva měla býti podle zákona splněna, které místo bylo tudíž zákonným splništěm, ježto takové splniště nezakládá ještě příslušnost soudu podle § 88 j. n. Že se strany dohodly o místě, kde smlouva měla býti splněna, a že o tom předložily listinu, z rozsudků nevychází najevo. Neosvědčila tudíž vymáhající strana, že soud v Trentu byl podle zdejších předpisů o příslušnosti soudů příslušným.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Podle čl. I, 1 úmluvy o vykonatelnosti rozsudků ve věcech občanských a obchodních ze dne 6. dubna 1922 čís. 127 sb. z. a n. na rok 1926, mají rozhodnutí v těchto věcech vydaná soudními úřady jednoho z obou smluvních států na území druhého účinek věci konečně rozsouzené, jestliže podle zákonných ustanovení platných ve státě, kde roz-

hodnutí bylo předloženo, soudní úřady státu, kde rozhodnutí bylo vydáno, byly příslušnými rozhodnouti ve věci sporné. Toto ustanovení nelze vykládati, jak to činí dovolací rekurent, tak, že by soud exekuci povolující měl jen zkoumati, zda věc patřila skutečně na spornou cestu soudní a nikoli snad před správní úřady, či zda byl pořad práva vyloučen. Plyne to jednak z toho, že smlouva o vykonatelnosti rozhodnutí má podle nadpisu i podle prvního odstavce čl. I na mysli o b č a n s k é a o b c h o d n í věci, v nichž zásadně rozhodují soudy, takže by byl předpis pod 1 cit. čl. při výkladu stěžovatelovu zbytečným, jednak z úvahy, že je to i otázka místní příslušnosti, která je tu mimořádně důležitá a v níž zajisté každý stát bude chrániti oprávněné zájmy svých příslušníků, o něž při výkonu cizozemských titulů zpravidla běží. Nelze tedy uznati jinak, než že zmíněný čl. I, 1 vykládati jest ve smyslu, jaký plyne z předpisu § 80 čís. 1 ex. ř., že se totiž vyžaduje, aby rozsouzená věc směla býti zahájena u cizozemského soudu podle pravidel o příslušnosti platných v tuzemsku, kterýžto výklad neodporuje duchu smlouvy a hoví stejně zájmům obou stran. I u italských exekučních titulů musí býti tedy prokázáno, že věc mohla býti u soudu italského zahájena podle tuzemských předpisů o příslušnosti, a posoudí tuzemské soudy na základě předložených dokladů samostatně, bylo-li tomuto požadavku vyhověno. Za důvod příslušnosti podle tuzemského práva uváděl sám vymáhající věřitel v exekučním návrhu předpis § 88 první odstavec j. n. a dovozoval příslušnost z toho, že se povinná strana dopisem ze dne 30. srpna 1928 zavázala, že zašle vymáhající straně žádané placení, že pak nějaké částky vymáhající straně skutečně zaslala, z čehož prý procesní soud právem usoudil, že povinná strana má plniti v bydlišti věřitelově (Vezzano). Rekursní soud správně dovodil, že v onom dopise podle jeho obsahu, jak je uveden ve spisech, nelze spatřovati ani smlouvu o plnění ani písemný důkaz toho, že k takové smlouvě skutečně došlo, takže nebyly prokázány podmínky příslušnosti podle § 88, první odstavec j. n., kterého se vymáhající věřitel dovolával. Sám procesní soud posuzoval věc jinak, než jak si vykládá vymáhající věřitel; ani on nepovažoval zmíněný dopis za dostatečný listinný průkaz úmluvy, nýbrž d o v o z o v a l z něho jen nepřímou a s e z ř e t e l e m k povaze věci, že podle intence stran mělo býti placeno v Itálii. Nebyla-li však splněna podmínka příslušnosti podle § 88 první odstavec j. n., je nerozhodno, bylo-li skutečně umluveno splnění, anebo jaké splnění plyne z předpisů zákonných, protože to o sobě by příslušnost italského soudu podle tuzemských předpisů opodstatnění nemohlo. Dovolával-li se vymáhající věřitel příslušnosti podle § 88, první odstavec j. n. ve svém exekučním návrhu, nebyly soudy povinny zkoumati, zda byl snad procesní soud příslušným podle některého jiného tuzemského předpisu, a nebyly povinny konati v této příčině šetření, jak míní stěžovatel. Nebylo také příčiny, aby bylo vyžadováno vysvětlení od procesního soudu, ano šlo o právní posouzení na základě tuzemských předpisů a cizozemský úřad o exekuci nezakročil (§ 82 druhý odstavec ex. ř.). Bylo naopak povinností vymáhajícího věřitele, by předložil potřebné listiny, k nimž náležel zmíněný již dopis.